

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus pleniſimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

De Sanctorum Festiuitatibus Annitotius - Nvnc Demvm Integre Svppleti,
Concionibus per octauam Vener. Sacramenti suo ordine intersertis

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

In Festo SS. Apostolorum Simonis & Iudæ. Hæc mando vobis, vt diligatis
inuicem, &c. Ioan. 15. 1. De amicitiæ copula eiusque effectis. 2. Simonis
Apostoli tituli. 3. De perfectione eius à virtutibus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56205](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-56205)

IN FESTO SS. APOSTO-
LORVM SIMONIS, ET
IUDA.

Partitio.

- I. De amicitia copula eiusq; effectus.
 II. De Apostoli Simonis titulus.
 III. De perfectione eius à virtutibus petita.
 IV. De Apostoli Iuda vita meritis: & car Tri-
 nomius:

Hac mando vobis, vt diligatis iniucem.
 Ioan. 15.

FIGVRÆ.

VIdere sibi visus est olim Isaia Propheta duos equites vniuersum Babyloniorum agrum ferro & igne depopulantes, idolaque omnia ac simulacula solo prosterentes. Ut oculos mentemque in binos hosce bellatores coniicio, confestim ipse mihi persuadeo, Simonem ac Iudam iisdem non inscite posse figurari: duo namque hi Apostoli ceu duo generosi equites, & Iesu Christi milites, omnem Persidis & Babylonis agrum percurrent, omnem longe lateque regionem depopulati sunt, paganisnum profligarunt, idolorum cultum expulerunt, & hinc in regnis Iesu Christi cruxem fixerunt. Antequam vero ulterius progredamur, genua humi flectamus, oculos vero animosque in caelum dirigamus, ac sancti Pneumatici subsidium efflagitemus, idque oratione & intercessione gloriosissimæ matris Mariæ, quam hac de causa cum Angelo salutantes, summa anūni demissione A v B M A XI A recitabimus.

Quotquot apud priscos de vera amicitia aut locuti sunt, aut scriperunt, triplicem cā fecero. Prima est consuetudinis, altera rationis, pteratis denique postrema. Prima ordinarijs ex occasionibus nascitur, quales sunt eodem vivere in contubernio, simul agere, colloqui, cohabitare, & conuersari simul, atque haec hominibus cum belluis communis sit, & non minus in inculta solitudine ac spēciis ferarum, quam inter ciues in opidis regitur. Altera a. virtute, diuitijs, honore

ac mutua quadam beueuentia ortum habet, haec nonnisi hominum, & quidem omnibus est communis. Tertia ex amore Dei & religionis contrahitur, atque haec Christianorum propria est, nullum vero inter paganos locum habet. Prima quidem honesta & laudabilis est, secunda utilis ac necessaria. Tertia penitus cœlestis ac diuina. Horum omnium auctor magnus Augustinus, qui quadam homilia sic loquitur, *Amicitia consuetudinis oritur ex occasionibus coabitandi: honesta quidem hec est & laudabilis; sed habent illam & pecora. Est alia superior amicitia, non coniunctio, sed raisonis, qua diligimus homines propter fidem & mutuam benevolentiam in hac vita mortali. Superias quidquid est, ita diuum est. Quibus est verbis discimus amicitiam hanc pietatis, qua fratrem nostrum Christianum ex puro Dei amore diligimus, diuinam quamdam virtutem esse, ac veluti reliquarum reginam diuina est.*

Hanc Apostolus in ea, quæ ad Colosenses, vinculum ac combinationem perfectionis *Colof. 3. nuncupat, Super omnia autem haec charitatem Charitas habete, quod est vinculum perfectionis.* Iplemet vinculum Redemptor docuit in Euangeliō ab una hac perfectio virtute vniuersa legis & Prophetarum præcepta dependere. Legisperito enim euidam scicitanter, e quod primum ac maximum in lege mandatum foret, paucis sic respondit, *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c. & proximum sicut te ipsum. In his enim duobus mandatis univera lex pendet & Prophetæ.*

Ex hac generali Saluatotis propositione & aphorismo tot exinde Apostolus conclusiones & consequentias elicuit verissimas. In Epistola enim ad Romanos scribit, *Qui diligit proximum, legem impletuit.* Ad Galatas, *Omnis lex in uno sermone impletur, Diliges proximum sicut te ipsum.* & capite proxime sequenti, *Alter alterius onera portate, id est, in vicem fraternali amore profquamini, & sic legis commandamentis legem Christi.* E quibus omnibus plenius deinde hanc conclusionem generalem efficit in epistola ad Romanos, *Plenitudo ergo & complementum legis, Prophetarum & Euangelij est dilectio & charitas.*

Charitas sane virtus adeo diuina ac perfecta est, ut hominū peccata & abominationes *1. Pet. 4.* coope-

**Charitas peccata o-
perit.**

**Charitas peccata e-
luit.**

**Hom. 8. &
habetur de
paen. dist. 2.**

Atque hinc dicendi Augustinus occasio-
nem sumpsit, charitatem esse salutis exor-
diūm, & boni omnis radicem. Vnde sic ho-
milia quadam, quod inde in ius canonicum
relatum est, locutus est, *Radix omnium ma-
lorum est cupiditas, & radix omnium bonorum
est charitas.* Atc; hinc sic efficio & cōcludo,
Vbi non est charitas, nullum ibi bonum; pro-
bitas nulla, nulla opera bona, nullum deni-
que meritum.

Soli & vniuersae huic virtuti cōclum referu-
tur, & beatitudine promittitur. hoc vt dicam,
persuasit Apolotus, sic Corinthios allo-
quens, *Nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec
in cor hominis ascendit, qua preparauit Deus
diligentibus se.* Vide te ergo, vt coelestem glo-
riam & aeternam beatitudinem, qua omnem
sensus nostri captum & imaginationem loa-
ge transscendit, reseruatam afferat Deum a-
mantibus Neque enim ait cōclica gaudia ma-
nere illos, qui diuitijs affluerint, doctrina illu-
stres futuri sunt, permultum perferent ac su-
dabunt, non eos, qui statutum quadra-
ginta dierum ieunium integre serua-
bunt, non eos, qui rigide in corpus suum a-
nimaduertent, non qui eleemosynas largas
in egenos effundent, at eos dumtaxat, qui in
anima charitatem habuerint.

Charitas itidem pia animae nuptialis ac
festiva vestis est, regium schema, quo solo
Deo placemus, hoc destituti eidem displice-
mus. Clare hoc pater ē parabola illa Euange-
lica, qua Rex quidam nuptias instituisse, &
ad eisdem magnam hominum vim inuitasse
dicitur. Iple ergo in triclinium ac conui-

**1. Cor. 2.
Bearitudo
charitati
promissa.**

**Charitas
est nuptia-
lis anima-
rum vestis.**

Matt. 22.

uij locum ingressus, videt in ceteris hominē
non induitum vestē nuptiali & coniuiali; cui
ius stet machando impudenter iam taxat dicens:
*Amice quomodo hue intrasti non habēs vestem
nuptialem?* Ceteros omnes sensus & exposi-
tiones silentio transiens, veterum Parrum
auctoritatem securus, vestem hanc charita-
ris schema ac symbolum esse alero, sine qua
qui se Deo sisere voluerit, nā ille perfidie
frontis est, nā est statē illius offendit, suam *John. 19.*
que prodit impudentiam.

Fregia hæc charitatis vestis adeo quidē
Christo grata est, vt tametsi funesta passio-
nis die totum corpus suum plagiis & vulneri-
bus in cruce concidi suerit, tunicam tamen
suam inconfutabilem, quæ verum charitatis ve-
stis symbolum est, lacerari, aut in partes dis-
pertiri noluerit, vt apud Ioannem legere
est: quo ille denotare mysterio voluit, pluris
se regium hoc charitatis paludamentum, quā
preciosum corpus suum facere, eo quod per
huius confractiōnem vniuersus terrarum or-
bis & vitam accepturus eset, & ad uniuersum
reuocandus, sed charitatis concessio, schis-
matica, rupturas & Ecclesiae ruinam eset allia-
tura.

In lege Mosaica iussit Deus, vt tabernacu-
li cortinæ ex cocco bis tintœ parentur:
quod Gregorius mandatum allegorice expo-
nens, *Vestis, inquit, fratres cortina taberna-
culi, qui per fidem in cordibus vestris secreta
celestia velatis: sed cortinæ tabernaculi bis tintœ
coccus, hic quippe ignis speciem habet. quid
vero est charitas nisi ignis? sed ista charitas esse
biu tintœ debet, & per amorem Dei.* & per a-
morem proximi.

Sunt hi duo sponsæ oculi, id est, veræ ani-
mæ fidelis, quos tantopere Canticorum de-
predicat liber, & oculis columbinis similes sponso-
eis ait, *Oculi tui sicut columbarum.* Vno Deū cul-
videmus, & videntendo amamus; altero proxi-
mum, & cum conspiciati diligimus. Sponfus
vnum solunt dilecta oculum celebrat, & ex-
tollit, amoreque saucius ait, *Vulnerasti me in
vno oculorum tuorum.* Etsi vero duo amoris
esse genera videantur, quo Deum, & quo
proximum diligimus, tamen reuera vnu
dumtaxat est, eo quod Deum propter seip-
sum, proximum vero propter Deum diliga-
mus. Atque vt duo corpori oculi nonnūl in
Exod. 26. *Amor Dei*
*Grig. 14. 1. In Evan-
gelio, & lue
Chir-
guis*
*Jacob
Mino
Clara
mili*

vnum collinant scopum, & vnum idemque obiectum videndo habent, ita duplex ille cordis nostri amor nonnisi vnum amando obiectum & subiectum habent.

Hinc in Euangelio Redemptor symbolis & ænigmaticis verbis ait, *Ignē veni mittere in terram, & quid volo, nīcū ardeat?* & veteri in Testamento mandatum. *Leuitis fuit, Ignis ut in altari semper arderet.* non ait numero multitudinis ignes, sed *ignis* in singulari: èo quod amore, cuius ignis vera figura & symbolum erat, nonnisi vnum esse in cordis nostri ara oporteat, ad Deum simul & proximum diligendum.

Hanc ipsam ob causam idemmet *Dei filius*, magnus hominum legislator, toties vno duo hæc precepto complexus est, vt apud S. Ioannem, *Mandatum nouum do vobis, ut diligatis inuicem, sicut dilexi vos* & capite 13. *Hoc est preceptum meum, ut diligatis inuicem, sicut dilexi vos.* Deinde & in Euangelo hodierno, *Hac mando vobis, ut diligatis inuicem.* Quonia vero textus hic Evangelicus in duorum Apostolorum, Simonis inquam & Iudee anniversaria commemoratione recitat, Euangeli litteralem sensum omittens, in duorum horum præconia & elogia me effundam, ea tamen methodo, vt primo de S. Simone, deinde de Iuda sermonem sim instituturus.

Principio igitur, vltterius antequā progediar, consideretis & memineritis oportet duos hosce Apostolos, & natura fratres, proximos Redemptoris consanguineos, aut, vt vulgo loquimur, cognatos & patruellos suis: eo quod s. Anna Iochimo primo coniuge demortuo, Cleophae deinde secundis nuptijs iuncta fuit, fratri scilicet Iosephi, Deipara sponsi, cui & filiam peperit, Mariam itidem nomine, quæ deinde Alphae nupsit; atque hæc, quæ propterea in Euangeliu Maria Cleophae, subaudi filia, dicitur, marito suo Alphae, quatuor sanctos peperit filios, quorum tres de Apostolico fucte collegio, quartus vero ob virtutē integratatem *Iustus* meruit nominari. Primo, s. Iacobum minorem, verum Apostolum, ac Redemptori Christo adeo vultu persimilem, vt à se inuicem vix dignoscerentur, ac propterea illius frater sepe in Euangeliu cognominetur, secundo, Iosephum, Iustum, cognomento, vulgo Bar-

Bess. de Sandia.

sabasm agnominatum, qui cum Matthia in electione ad Apostolatum ac sortitione paratus fuit: denique duos hosce nostros Apostolos, simonem simul & Iudam, quorum anniversariam hodie celebritatem recolimus.

His obiter ac generatim præmissis, iam singillatim in simonis nostri elogium (vt à simonis nomine ipso feliciter ominoso auspicer) di nomine vi-
co, nomen hoc felix & auspiciatum fuisse, si multi illosque viros utroque in Testamento illustres do-
lufres eodem donatos fuisse, tum suo cum nati.
decor, tum omnium stupore. Ecclesiastici
cap. L video sacerdotis summi Onias filium,
simonem dici, magni sane nominis atque *Ecli. 50.*
auctoritatis virum, ac cuius memoria in be-
nedictione fuit apud posteros, cui hanc & cri-
ptura laudem attribuit, quod domum Domini
suffulserit, atque auctoritate sua impe-
dierit, ne templum subuerteretur. Primo
Machabæorum libro alius se mihi offerit. *Mach. 3.*
simon, Pontifex itidem, ac Iude Machabæi
bellatoris zelosissimi frater, & yniuersæ lu-
dæ dux, & capit.

In novo vero Testamento occurunt & aliij viri præstabilis, eodem insigniti nomine. Primo namque Apostolorum Princeps Mat. 4. dictus est simon, *Vidit duos fratres, Simonē Matt. 4.* qui dicitur Petrus, & Andream. & Matthæi decimolecto, *Beatus es Simon Bariona.* Aliū insuper simonem synagogæ principem, & inter Iudæorum primores inclytum Marci Euangeliū suggesterit, *In domo Simonis leprosi.* Matthæus alium simonem, Cyrenaeum patria depromit, cui ea obtigit felicitas, vt ipsa passionis Dominica die lacram Redemptoris crucem cum ipso ad vltque Caluariæ montem gestare meruerit. *Quemdam hominem Cyrenensem, nomine Simonem.* Non accenfebo *Matt. 26.* hisce simonem illum cognomento magum, *A. 8.* quem Actus Apostolorum describunt, qui vt numen, licet falsò & adulatoriè, passim ab omnibus colebatur, & prodigia inaudita parabat; de quo, quod P'salmographus de omnibus in genere impijs dixit, dictum esto, *Deletatur de libro viuentium, & cum iusu, & illi tribus simonibus non scribatur.* Deniq; post hos omnes, quod ad diuinū huius nominis perfectionem, excellentiam & ornamenti permultum facit, videntus & insignem

Iiii

Apo-

Luit,

Luit. 6.

Juan. 4.

Juan. 15.

Simon
Iudas
Chilli co-
gnati.

Jacobus
Minor
Christo fi-
mili.

Apostolum, & è Messia consanguineis vnum
hoc donatum esse nomine, & vix vllum illo-
rum, qui illi fuere cognomines, meriti fuisse
maioris, nisi forte Simon ille Bariona Apo-
stolorum caput.

S. Simon
dictus Ca-
nanæus &
Zelotes.

*In Mat. 10.
* Ad. 1.
† Lib. 1.c.
40.*

*Li. de Patr.
noui. Test.*

In Acta.

*28. Octob.
Lib. 18.c. 30.*

simon idem
est quod o-
bediens.

*Miracula à
s. simone
Patrata.*

Sanctus Simon ergo à sancto Matthæo &
Marco *Cananeus*, à Luca vero *Zelotes* nun-
cupatur, quod prope idem est: *Hebræa* enim
vox *Cana zelum* notat. *Cananum* autem
à *Cana Galilæa* vico appellatum putat D.
Hieronymus, eo quod hoc illi natale solum.
Inde tamen oriundum illum negant * *Beda* &
† *Nicephorus*. Hic tamen singularis est opini-
onis, creditque hunc, ob insignem erga Sa-
uatorum eiusque *Euangelium zelum, zelotem*
cognominatum. Sed bona eius cum vicia
audacter dixerit, illum in nominum interpre-
tatione falli, eo quod *Cananeus* & *Zelotes*
non nisi vnum quid denotent.

Refert *Isidorus Iacobo primo Hierosolymorum Episcopo demortuo, Simonem hunc nostrum successisse*, & viuens illi d. ccc. si prefiguisse, ac tandem cum atatis annum centesimum ac vicecentesimum attigisset, sub persecutione *Traiani* in crucem actum esse. Suffagatur eidem *Beda*. Sed opinio hæc nihil habet cum veritate commune, vt suo in Martyrologio testatur *Episcopus Ado*. Longius etiam abiens *Nicephorus*, simonem nostrum esse credit sponsum nuptiarum in *Cana* celebratarum, ad quas & *Redemptor ipse* cum sacratissima fuit matre inuitatus.

Ceterum, si propriè loquendum, & ex vo-
cum etymologia conjectura facienda est,
michi versimile fit, simonem *Hebraice obe-
dientem* denotare: atque hoc etymon Apo-
stolo huic mire conuenit, Deo namque ipse
omnibus in rebus obediens fuit, & omnia il-
li vicissim in mandatorum diuinorum execu-
tione paruerunt. Diaboli in primis, quos
corporibus encruginemorum pellebat, homi-
nes deinde, quorum corpora sanitati redde-
bat, & animas ad salutem vocabat; denique
vrbes, regiones ac regna. *Pontianus* enim, *AEGYPTUM* & *Mesopotamiam* Deo afferuit, de-
mum quatuor elementa, mare enim illius
iussu sepraginta hominum cadavera tempe-
state hausta in littus effudit, quos ad vitam
non sine miraculo restituit; quin etiam millo-
ubente sacrificulos & idolorum mystas ig-

nis absumpfit. Adeo vt insignis quidam vir,
ac nouis quidam Thaumaturgus fuerit.

Inter duodecim illas gemmas, quas Ioannes Apoc. 21. vt coelestis ierosolymæ fundamen-
ta conspergit, quibus Apostolorum dia-
denorum ordine quodque suo nomina in-
sculpta erant, video hyacinthum simoni no-
minaliter conuenire, & quidem miris analogis
& conuenientijs. Gema quippe hæc subflava
est, & aerei coloris, quam hoc *Isidorus* descri-
bit modo, *Hyacinthus nov. rutilat æqualiter*, *Lb. 16.17.*
sed cum facie cœli mutatur, *sereno enim perspi-
cuius est, atq. gratus, nubilo coram oculis ena-
negrit, atq. marcescit*. Omnia hæc. Simoni no-
stro mire aptuantur, ipse enim plaus coelestis
erat, eiusquemores & indeoles *coelum redi*, *s. simon*
lebant, quoad res inferiores & terrena in *hyacintho*
mobilis erat, sed ad vel minimam moram in-
fluxumque coelicum animus eius omnem in
partem facile mobilis: non illum fletere aut
mouere terra poterat, sed prout allubebat &
quocumque rapere solebat, coelum influxu
illum suo conserbat. Verbo vt complectar,
voluntati diuinæ perfectissime obediebat, o-
mneque eius mutationes conuersationeque
à primo illo mobili dependebant.

Vt vero Apostoli huius præstantia & ex-
cellentia evidenter patet, consideranda Apol. *1. Cor. 13.*
in primis est ingens illa ad quam euætus est dignitas
Apollonica inquam, que adeo quæ magna-
dem eminem ac sublimis est, vt Apostolus do-
Paulus gloriari auffis, quod ad tertium vlique
coelum raptus fuerit, diuinam essentiam co-
spexerit, infinitum gratiae accepit, cumulum,
cum Apostoli cam animo dignitatem
veriat, ad quam à Deo vocatus erat, tanti eä
faciat, adeoque censeat admirabilem, eä ve-
se penitus iudicet indignum, *Qui non sum* 1. Cor. 13.
dignus vocari Apostolus, perinde ac si dicere,
inter Apostolos cooptatum esse, adeo mag-
nificum & eximum est, nihil vt ipse habere
me credam, quo id promeritus videar.

Eiusdem dignitatis sublimitas ac magni-
tudo ex ipsis eiusdem Apostoli verbis, &
quidem tubiliter admodum ex epistola ad
Corinthios colligitur: *Quod si, inquit, manus*
moris litteris aëformata in lapidibus
fuit in gloria, ita ut nō posset filii Israel intède 1. Cor. 13.
re in facie Moysi propter gloriam vultus eius, qua-
enaueretur: quoniam non magis ministerio spiri-
tus eius.

tui erit in gloria: id est, si ad legem mortis ferendam ipse legislator ista fuit gloria illustratus & amictus, ut radij ac fulgor quidam vultu eius ita emicuerint, qui astantes & inspiciens ita afflarent, vt obiecto velamine eius vulnus tegi oportuerit; ecquod lumen & splendorem in Evangelico ministro, qualis est Apostolus, effulgere par erat? ecquam meritorum & gratiarum claritatem in illius coruscate anima?

quaes fuisse oportet eos, qui Messiae & filij Dei & unigeniti fratres futuri erant: hoc namque nomine eos ipse donat, mox

vt à mortuis rediuius resurrexit, dicens: Vade

ad fratres meos, & disc eis.

simplicia

S. Annis

10.

Præter eminentem huiusc illustris dignitatis excellentiam, fuere in Simone nostro & alia virtutum illustrium decora. In primis magna quedam & admirabilis simplicitas, quæ cum omnibus & amabilem, & nemini non admirabilem reddebat. Adeò vt verè in collocum habuisse illud de lobo Spiritus sancti testimonium verissime sit, Et erat vir ille simplex, & reclus, & timens Deum, ac recedens a malo. Egregiæ sane doctes, ad veri viri iusti perfectionem necessariæ, quæque omnes in sancto hoc Apostolo locum habuere. Pri-

mò namque dictus est Simplex, vt omnis maiitia, fraudis, impostura, omnisque fuci & hypocriticos expers fuisse significetur. In Hebreo pro Simplex, legitur, Tham, id est, integer, perfectus, minime vafer aut verlusus, vi integritas, sinceritas ac perfectio pro simplicitate capiatur. Atque egregiam hanc virtutem Apostolis suis Redemptor ante alias commendauit; dicens: Estote simplices sicut columba, & prudentes sicut serpentes. De eadem item virtute capienda sunt illa Apostoli verba in secunda ad Corinthios, Altissima pau- pertas eorum abundauit in diuinis simplicitati eorum, quasi dicat, si Dei in famili ac iusti à facultatibus & opibus terrenis parum instruti fuerint, tamen in virtutibus, & in primis in simplicitate, ditiones magis, abundarunt,

Exodi vicefimo sic iubet Deus & vobis optimus maximus, Altare de terra facietis mihi, vel de lapidibus, quos ferrum non testigit; si levaueris super eos culturum, polluetur. Ecquid numinis aut religionis, obiecto, lapidibus inest rudibus & unpolitis? ecquæ vero ihs contamina-

tio & abominatione, qui scalprum, malleum aut ferrum subierunt? Hic scilicet latet mysterium: laxa impolita & informia simplicitatis sunt symbola, quæ omnis fuci artificijque expers est virtus. Deoque cum primè gratissima, iuxta illud Regij Prophetæ de ea testimonium, Scio Deus meus, quod corda probas. 1. Par. 29.

& simplicitatem diligis. Idem Rex eximia huius virtutis necessitatem declaratur, simplicitatem ac prudentiam, Redemptoris apud D. Matthæum doctrinam fecutus, simul in domo & anima Praelati, aut alterius cuiuspiam, qui alijs præfest, debere stabulare, ait. Verba eius hæc sunt. Et pauit eos in simplicitate cordis sui, & Psalm. 73.

in intellectibus manuum suarum quod Di- uis Hieronymus ex Hebreo sic interpretatur, Et pauit eos in simplicitate cordis sui, & in pru- dentia manuum suarum dux eorum fuit. In quo duo notanda veniunt. Primum prudentiam ac simplicitatem concurrete & simul gradii; deinde simplicitatem atque innocentiam idem propè esse, & penè in easdem proprietates coincidere. Hanc porrò ob perfectio- nem lob Propheta celebratur, non minus quo- que noster Apostolus.

Secundò, laudi lobo & Apostolo vertitur, quod rectus si, recte gradatur, non claudicans, aut hinc illincque à recto tramite defle- cens. Rectus in sacræ Scripturæ locutione, significat ac notat eum, qui recte legitimeque de religione sentit, sanctè in Deum credit, de- que rebus profundis ac sublimibus pè sincere- que iudicat. Hæcce porrò rectitudinis virtus tanti apud Deum pretij ac valoris est, vt velut admirabundus ac stupens Psaltes exclamat,

Quam bonus Israel Deus, his qui recte sunt Psalm. 72.

cordet & alio in loco, Qui saluos facit rectos Psalm. 7.

cordæ, in quo clementia eius & bonitas clu- cescit.

Hanc in Davide virtutem deprædicauit Rex Philisthæorum Achis, dicens illi coram & in facie: Vivit Dominus, quia rectus es tu, & bo- nus in conspectu meo; & non inueni in te quid- quam mali, sed sarapu mei non places. E con- tra vero Apostolorum princeps Simonem Magum coarguit, quod rectum coram Domino cor non haberet, dicitque: Cor enim tuum non

1. Reg. 19.

est rectum coram Domino.

lxxviii

Et

*Et sane tam hæc virtus in homine Christiano laudanda, quam oppositum illi viriū probro ac vituperio dignum. Hinc exclamat regius propheta, *Rectos decet collaudatio.* perinde ac si diceret, si quis villam in mundo laudem mereatur, profecto qui recte incedunt, & cor habent rectum, æternis sunt digni laudibus. Is ipse hocalio in Psalmo his testatur verbis, *Laudabuntur omnes recti corde.* Adhuc ipsomet ob hanc perfectionem ac virtutem Deus in sacris voluminibus passum deprendatur & excolitur. Quapropter Moyses omnia eiusdem mirabilia, & excellentissima & illustrissima maiestatis ipsius titulos colligens, rectitudinem inter alios collocat, *Deus fidelis & absq; ulla iniustitate iustus & rectus.**

Psal. 68..

Deut. 32..

Psal. 91..

Psal. 24..

Tria recta

in homine

esse debent

Psal. 24..

Psal. 50..

Ezech. 1..

s. simon

laudatus

ob timore

Dei.

Ecli. 1..

Psal. 118..

Magnus Gregorius de sancto hoc timore Lib. 6. c. 24. in Moral. loquens ait, quod nauibus in medio oceano agitatis est ancora, hoc animabus in mundo Dei timorem esse. Loquentem accipere suis ipsum verbis, *Ancora cordis est posse etenim tuus timui.*

dus timoris: & sicut maioribus ac distioribus nauibus maior ancora opus est, ita quo iustus homo, maior timore indiget: Naus quæ ancoram non habet, qua in tempestatibus & fluctibus fundetur ac figatur, in summo naufragij verfatur discrimine, sic & anima, quæ in mundi huius oceano timore Dei est delicta, ad resistendum temptationibus, passiones coercendas, & aduersus tempestates & procellas insurgentes se tutandæ impotens est.

Notau iam olim in Ecclesiastæ illustrem sententiam proposito huic mire quadrante, quam vobis proferre est animus. ait ergo Sa- Ecli. 11. piens, *Deum time;* & mandata eius obserua, *hoc est enim omnis homo.* Id est, in hoc omnem esse, virtus, partes, munus, officium, & universa hominis eius, qui ius & rectum colit, vita cōsilit, in hoc completerur & lex. & Prophetæ. Hinc alias quidam interpres paulo haec superiora exposuit dilucidias dicens, *Deum time,* & *mandata eius obseruate nam in hoc consistit omnium hominum perfec-* *titio.*

Quod ipsum probe perspectum & com- pertum habens David Rex, rebus regni pa- latim sepositis, de ijs, quæ ad conscientiam spectant, acturus, & è summo Monachia in Ecclesiasten mutatus, filios velut ad lectio- nem audiendam conuocat, dicens: *Venite filii, psal. 34. audite me, timorem Domini docebo vos.* non porro eos educturus, sed iderum cursus, non ecclœsum sphararum motus, non occulta influxum arcanaque mysteria, non locutum imaginariorum inanias, non fluxum & refluxum oceanii, non quæ de vacuo sunt con- trouerias, non abstractiones mathematicas, non quadraturam circuli, sed *timorem Domini docebit eos.* Est haec lectio penitus diuina & scientia cumprimè necessaria, ac præ omnibus permagni momenti. Vt ergo materia huic finem imponam, cum eodem Rege ex- clamabo, *Beatus vir qui timet Dominum, in psal. 11. mandatis eius volet nimis.*

Præter simplicitatem, quæ nos tamdiu morata est, Simon noster, cui hac perfectio minime deficit, charitate etiam & zelo mira excelluit; hinc & *Zelotes* dictus est, ab amore seilicet & zelo ardentissimo, quo anima eius æstuabat. Quo nomine & Deus olim est vocatus, quod proinde illustre & gloriosu eff. Vnde

Iud. 3. Vnde in Exodo legimus, Dominus Zelotes nomen eius; & alibi, Dominus Deus tuus fortis, zelotes, amore scilicet & labore plenus.

Iud. 10. Fuit ergo in lege Euangelica Simon, quod in Moaica Phinees filius Eleazari, magni Aarons nepos, de quo hoc in libro Numerorum datur testimonium, Et eris tam ipse, quam semi eius pectorum Sacerdos sempiternum, quia zelatus es pro Deo suo, &c. piauit scelus filiorum Israël. Non minor reuera Simonis nostri fuit zelus: nam D e i sui nomine & ob Ecclesiae eius exaltationem mirum & inauditum præstulit, abominationes expians, idola subuentens, & in prouinciis illis remotis peccatum senticeta excaudicans.

Potuit ergo gloriosus hic Apostolus C H R I S T U M Redemptorem ipsdem affari veribus, quibus olim D e v M' Elias suum de praedicans zelum, Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercitum, quia dereliquerunt patrum Domini filij Israël, altaria tua destruxerunt: & Prophetas tuos occiderunt gladio. Non minorem gloriosus Apostolus Simon zelum in medio nationis barbarae, ac cœlo peregrino præstulit, extremo honoris diuini zelo ardens, & summoperè dôlens, quod diuina lex omnium pedibus proteretur, ac sancta concutarentur, & totus omnino orbis à Dei sui obsequio deflexisset.

Ardens Apostoli huius zelus reuocat mihi in memoriam etiuantem regis illius charitatem, qui hoc sibi scribit elogium, Zelus domus tua comedit me, & opprobria exprobavit ut tibi cederunt super me. & alio loco: Tabescere fecit zelus meus: quia oblitus sunt verba tua inimici tui: quasi dicat, Tanto te, Domine Deus, affectu prosequabar, tantoque erga te amorem etiabant, vt languerent moriendo, & languendo moreret, conspicatus eos, qui me impetrabant, impetrare te offendere, & verborum tuorum obliuisci. Par idemque fuit nostri Apostoli zelus: quo cumque enim transibat loco, tam ardentem erga diuinum cultum ardorem ac zelum exhibebat, graue illi vt esset, & tormentum morte intolerabilius, videlicet D e v M ad iracundiam concitari, & diuina mandata quodammodo iudicio haberi. Ecclesia scilicet eius zelus animam huius no-

stu & interdiu sine ulla cessatione adurbati.

Cur ergo, Christiane, ad Apostoli huius imitationem D e i tui honorem in omnibus non zebras? cur inquam, ubi numen eius violari aduerteris, non indignaris & succenderis? si vel minima amoris diuini scintilla in corde tuo scintillaret, quoties ullum conscripsi delictum cernis, toties tibi pectus gladio traiici putares, & intimo doloris sensu conficeris. Meminisse te oportet eorum, quæ in libris Regum de Abisai scribuntur. Hie ergo pro eo quo in Regem suum David erat affectu & amore, infidem pro honore eiusdem zelum ostendit, ubi illum probrofa ac virulenta maledici Semei lingua profundi inaudiit, quam obrem stomachatus ait, Quare maledicit canis hic moriturus Domino meo Regi: vadamus & amputabo caput eius, vt scilicet hoc pacto honori regio parenti vindicias, & tantum in scelus digna castigatione animaduertam. Quare ergo, ubi D e v M delictis mortaliū negligi, proculcati, ac violari ceterius, pares non praefe. misus animos: cur simili affectu non inardescimus; cum blasphemia ac contumeliosa in Deum optimum maximum lingua peccatores feruuntur, tantasque in illum iniurias irrogant? hinc scilicet fieridicam, quod sancti huius p̄ijque Domini honorem non zebras. Si enim fidi clientes essemus, & obsequio illius deuotissimi, quæ in bonum illum Doaminum committuntur iniuriæ nos tangere deberent & offendere, honoris nempe illius zelus & Ecclesia eiusdem bonum præcesteris nobis rebus cordi clientiporter.

Iudas Machabæus cum militi in aciem produxisset, & ad fortitudo certandum cum iam in procinctu animaslet, Statuerunt illi amicari forsan, & quod cuiusdam sancta & tempulum periclitaventur; de quo utriusque honore ageretur. Periclitatueros quidem nouerant & coniuges, & liberos, fratres, & amicos, consanguineos, ac reliquas in yrce relietas facultates; sed angebat illos quam maximè templi Historia sanctitas, & iummus, ne ipsum deuastaretur, notabilis, & profanaretur, metus: vt de aliarum seruum iactura parum aut nihil omnino laborarent. Omnia hæc exempla coargunt, accusant ac pudorem inetiunt, nobis tam exiguum in-

III 5 reli-

religione conseruanda, & honore Ecclesiastico propugnando zelum declarantibus. Denique omnis homo iustus duplum habeat zelum oportet, unum erga honorem Dei, alterum in proximi salutem; & duplex hic zelus insigni quadam ratione in Apostoli nostri anima e-luxit.

Apoc. 10.

Ait in Apocalypsi sua Ioannes vidisse se o-lim Angelum fortē ac potenter, cōculo de-scendentem, nube amictum, & iridem in capite habentem, cuius facies solis instar rutilabat, & pedes ut columnæ ignitæ: habebat is manu librum patentem, & pede dextro ma-re, sinistro terram premebat. Prodigiosa pro-fecto hæc visio est, per quam ad litteram 1 s-vm C H R I S T U M signari fit verisimi-leita namque interpretantur Beda, Primasius, R̄charthus, V̄ctorinus, Pannonius, & alii plu-ripi, per pedes hos misericordiam & iustitiam designari credentes. Sed allegoricè denotare eum Angelus hic potest omnem in gene-re concionatiōem, & sanctum Simonem nominatim. Dicitus autem est Angelus, quod Dei & Legatus & Apostolus esset: i-uis capituli symbolum est pacis, quam ter-ris incognitis annuntiavit; pedes instar col-lumnarum ignitarum amor sunt Dei & proxi-mi; liber quem manu tener sacrosanctum est Euangeliū; pedes aquis & terræ impo-sitos habet, quo diuina terra marie & in omnibus orbis angulis mysteria diuulgant.

Exod. 28.

Hu us rei figura sunt duæ illæ catenæ Ponitio Rationali annexæ, Facies, inquit, in Rationali catenæ sibi iniucem coherentes ex auro purissimo. Duæ illæ catenæ aureæ, in pe-store, quod cordis est sedes, collocatæ, & Ra-tionale summi Sacerdotis connectentes, du-plicem denotabant charitatem, qua in vero Iesu Christi Sacerdote, qualis haud dubie san-ctus Simon fuit, locum habere debet; primò scilicet amor Dei, deinde & proximi: aurum quippe symbolum est charitatis, qua cetera-rum regina virtutum est, vt inter reliqua me-tal a aurum.

Aurum
symbolum
charitatis.

Matt. 5.

Omnibus iunctim Apostolis Redemptor-dix t. *Vos es tu lux mundi.* Utrum præcipue ac no-ninatum in Simone nostro hoc habet lo-cum. Fuit etenim Ioannis Baptista ad instar in gentilitatis deserto, *Lucerna ardens & lu-*

cens. Mirè namque cūm doctrina, tum mi-raculis in barbaris & pagani illis regionibus coruscavit, & duplice tam erga Deum quam proximum charitate flagravit. Ignis autem hic & ardor Apostolo & concionatori Sal-uatoris imprimis est necessarius. Ut enim lampadem lampas alia accendere nequit, si sit extincta, ita nec Prælatus aut prædicator diuini amoris incendio succendere alios, si lumine ipse ac diuini amoris facibus destitu-tus sit.

Docta illa, sapiens & industria rerum ma-gistra natura cor humanum fecit calidiss. Cor homi-nū, quod ipsum vitæ sit domiciliū, & ab his calidi, ipso velut omnis caloris fonte & origine sumum. vitalis calor, qui è primarij naturæ funda-mentis est, promanans, omnibus se mem-bris communiceat. Qualis igitur esse Præ-latus debet, qualis prædicator, qui in my-sterio & spirituali Ecclesiæ corpore cordis ve-luti occupat locum, qui ingenti charitatis igne ardens & inflammatus, diuina frigida hominum pectora amore debet succendere, quos omnes vera magni illius corporis mysti-ci (euīus caput est Christus, & nobiles eiusdem partes Prælutes sunt) membra esse certissi-mum est?

Iustus olim in Exodo Deus optimus ma-ximus, vt duo decim tribuum Israëliticum, quibus vniuersus ille populus continebat, nomina duabus gemmis insculperentur, quas furamus Pontifex in humeris gestabat, itidem alijs duodecim gemmis pretiosis, quas in Rationali pectori superimposito i-figua-dem ipse gerebat. Illustræ & singulare hoc mysterium est, quo docemur, animas Pa-tioris alicuius aut Superioris curæ concre-ditas, ab eo ardenti amore in corde, & affluo labore in humeris gestandas. Quod præ reli-quis Prælatis Simon noster præstabilit, qui ex amoris tum erga Deum, tum erga proxi-mum magnitudine, Zelotes meruit appellari.

Nec vero hic perfectionum Apostoli no-Magna do-stri finis est; nam & maxima & profundissima Erina Se-fele exerit doctrina, eumque admirabilem fa-monis cit: legitur namque, uno minus anno Euange-lium in Perside & Babylonio tractu annun-ciando, quater & amplius mille animas Christo ac fidei asservisse. Haec scilicet v-na è primarijs & maxime essentialibus ad

per-

perfectionē assequendam est rationibus in illo, cui aut aliorum regimen incumbit, aut verbi Dei promulgatio cordi est. In huius rei figuram Hebræorum Pontifex Rationali suo insculpta gerebat duo illa vocabula, *Vrim & Thummim*, id est, doctrina & veritas, vel, ut alii transferunt, *illumina-*

natio, doctrinæ scilicet, & perfectio, puta vi-
te, ut facere simul & docere posset. haec namque principes doctores, ac singularia Aposto-
li, aut summi alicuius Sacerdotis ornamenti-
sunt.

Ind. 28.

Inventio
Monis.

Cap. 4.

Liber.

Verbo Dei
simplicer
predican.

marum saluti procurandæ incumbunt, simpli-
ci stylo eloquuntur oportet, nullamque in
verbis vanitatem aut arrogantiam orationem
præferant.

Hanc ob causam assertit Diuus Thomas,
Iesu Christi discipulos recepisse donum lin-
guarum, non ut oratores essent, aut fierent,
non ut verborum elegantiam affectarent,
non ut figuris Rhetoriceis vicerentur, non ut
sermonis artificium fucumque ambienter,
sed ut simplicites simplicem veritatem an-
nuntiarent. O tempora! o mores! o seculo-
Prædicato-
li nostri infortunium! Hodie namque concio-
res hodier-
natores magis verba elegancia, scita, & auli-
ni nimio-
cos potius quam Euangeliam referent a perè cle-
quam solida, pia, proximumque ædifican-
gantiā con-
tra querantur.
Quocirca tamen numero Deo testantur.
dant poenas, illiusque prouocant iracun-
diam.

Achan omnium Principum Israel senten-
tia idcirco lapidibus obrutus fuit. & propter
ipsum populus universus iratam Dei dexte-
ram sensit, quod è vaftatione & deuastatio-
ne Ierichuntina, D g i iniusti, linguam au-
ream (sic namque legunt Hebrei, & post
Origenem Diuus notat Hieronymus) clan-
culo iustulisset. Quid hoc sibi, quæso, vult?
cur huic tam rigidum interrogatur suppli-
cium? Itane in militem animaduersum o-
portuit, cuius omnis vita, scopus, inten-
tio, finis est prædas agere, & numquam
non aliena diripere, quod tantum iustum iustu-
lisset, idque in solo alieno & hostili? Ali-
quod hic celari mysterium fit verisimile. Ve-
nimur hinc nemo nostrum non videat, illos
inter Iesu Christi milites & concionato-
res potissimum vindicem Dei dextram senti-
re debere, qui in anathemate & maledictio-
ne Hiericho linguam diripiunt auream: id
est, qui verba elegancia, & conceptus profa-
nos è scriptis ethnicorum tollunt ac seli-
gunt, eaque furtiu& & clanculo in cathedras
concionatorias adserunt, & Augustini, Ambro-
sij, Gregorij, Hieronymi, aliorumque Pa-
trium antiquorum loco Platones, Cicerones,
Aristoteles, Blinius, Plutarchos aliosque ad-
Euangelicam doctrinam confirmandam ei-
tant ac depromunt, quæsi adscitum illo-
colore verbum Dei colorari opus haberet.
Vcium hoc Deum optimum maximum non
medio-

mediocriter offendit, inque verbi eiusdem decus & contumeliam cedit.

Exod. 17.

Moses cum petram virga percuteret, aquarum inde, ex cuius abundantiam, quod verbo ac voce se posse facere minimè sperabat. Causa vero, propter quam hodierna die aquas petris prædictoris non eliciunt, id est, piaefractos peccatores concionibus ad lacrymas & gemitus non compellunt, haec est, quod verbis asperis, acerbis, & ad corda penetrantibus eos non feriant, sed placidis & lenibus utrantur, ac nouitatis exoticis, fusis Rhetoricis, & iocis mimicis & histrionicis illorum auribus seruant, risum captantes potius, quam ad lacrymas eos concidentio.

Concionator sagittario collatus.

Ille iaculantium habetur peritissimus actor sagittario collatus, qui scopum rectius ferit, sagittaque dirigit melius: Si ille concionantium censendus est cunctus, qui verbi diuini telo corda hominum directius perit, auribus non assentatur audientium, verba affectata exquisitaq; depropmodo; nec oculis seruit, egregios, peregrinos, nouos & aulicos gestus praferendo. H nec sapiens quidam dicere solebat, tria in loquendo hominum virtus esse, primum, pauca leire, ac doceri nolle; alterum multa leire ac docere nolle; tertium denique docere optime, ac vivere pessime. A triplici autem hoc virtute Simon noster immunis fuit: pure namque a similitate Euangelium annuntiavit, & peccant um corda recta petuit, ad Deum illos convertendo, & ad vitam emendationem per trahendo; diuina mysteria docte ac sublimiter edocuit; atque vitam integrum ac sinceram duxit, vitam verbo, mores sermonibus, manus linguae adaptando; quae veri sunt concionatoris, & Doctoris Euangeli symbola. Ve. um in Apostoli huius praconis nimis sum; nam & de fratre eius dicendum est, illi etenim secundam concionis partem reseruaueramus, atque illam in eo finiemus.

*IV.
S. Judas
Thaddeus.*

Sanctus ergo Iudas, cuius vt vitam & laudes à nomine & titulo aupsicemur, trinomius fuit: Primò namque vocatus fuit *Iudas Iacobus*, supple frater, quo cum nomine Euangelista Lucas donat: at Marcus & Matthæus *Thaddeus* nuncupant. Vocatus fuit insuper *Lebbaeus*, vt quidem *S. Dorotheus* in *Synopsi*,

Chrysostomus, ac Nicephorus tradunt. Sic enim Græcè in *S. Matthæi* legere est Euangelio: Λεββαῖος ἐπίτραπεν Θαδδαῖος, id est, *Lebbaeus*, qui cognominatus est *Thaddeus*. In textu Syriaco id ipsum etiam legere est. *Lebbaeus* porrè Hebraica notione, vt quidem lingua eiusdem callentissimus tradit Hieronymus, duo designat, *cor & leonem*: ad declarandum fortasse, Apostolo huic leoninum cor suisse, ac leonis instar genetosum extitisse. *Leba* cor sonat, & labi leonem. & egregia haec significatio in nomine illius inclusa denotabat occultè, nobile illum cor & leoninam quandam generositatem animo insculptam habuisse.

Aliqui horum omnium nominum reddere rationem conantur; quam approbate atque vt verisimilem amplecti videat Ianuenius. Tradunt ergo, Iudæi fuisse consuetudinem, qua & hodie apud eos viget, ob reverentiam scilicet ac venerationem magni sacrifici nominis illius tetragrammati *Iehoua*, vt si quis suo nomine tres aut quatuor sancti huius nominis characteres includeret, nemo eò temeritatis aut præsumptionis pertingeret, hoc ut ipsum nomine vulgo vocaret, præsertim in quotidiano ac familiariter colloquio, sed simile aliud illi pro hoc inderet. Quoniam vero *Iehuda* omnes nomis *Iehoua* litteras in se complexitur, interposito insuper Daleth; aliud illi eius loco inditum nomen fuit, *Lebbaeus* scilicet, id est, leo: eo quod Gen. 49. vnuſ ē la-^{Gen. 49.} cobi Patriarchæ fī ijs ludas, dictus sit *Catulus leonis*: quin etiam *Thaddeus* significatione nomini Iuda par est. Iudas enim opus denotat, atque idem designat *Thaddeus*, a *Thoda*, id est, laude deriuatum. Verum opinio haec, conjectura potius est, quam euidentis aliquod argumentum: quin etiam nullus us antiqui scriptoris auctoritate confirmatur. Deinde competitum etiam est, Iscariothem, qui eodem Iudæ donatus est nomine, nullum aliud eius loco habuisse.

Hanc igitur de nomine questionem separantes aliud longè dignius tractabimus, *A. su Christi postulum* scilicet hunc multas quidem ob causas magnam mereti laudem; in primis vero fuit conob genetis nobilitate & sanguinis, eo quod secundum carnem ieiū Christi Redemptoris nostri fuerit cognatus, *vii* supra initio concio-

*Mos 13.
Iudas di-
discipulus
Domini à
Iudas
Iudas
Iudas
Anholo-
paniorum*

concionis commemorare memini: atque hanc etiam ob causam inter Messiae fratres ab ipsis Iudeis fuit consummatus. Apud Matthæum namque legere est: *Nonne mater eius dicitur Maria; & fratres eius Iacobus & Ioseph, & Simon, & Iudas apud nos sunt?*

Præter naturalem hanc prærogatiuam ac priuilegium generis, honori quoque illi & laudi fuit, quod duorum magnorum Apostolorum, duorum illustrum Ecclesiæ ac mundi totius Principum (*Constitutes eos Principes super omnem terram*) frater fuerit, Sanctorum Iacobii nimirum & Simonis. Si Zebedæida Ioannes & Jacobus, hoc cognationis nixi fulcro, & originis suæ splendore gloriantes, eō audacæ vel audacijs potius præumptionis venerint, vt petente & intercedente matre, à qua hunc honorem acceperant, mundo eos effundendo, dexteram ac finistram, id est, summos honores ad dignitatis gradus, Messiae in regno pete-tesint auti; S. Simon sancte & Iudas eodem iure nitu ac gaudere poterant, & consequenter ad easdem aspirare dignitates; sed humilitate atque animi demissione longè aliud suadente, sapientiores fuere, & terrenis honoribus tan-
topece non inhiarunt.

Sanguinis portio nobilitas, generisq; splen-
dor homines reddere arrogantes, superbos &
infolentes solet: vti Osee Propheta obseruat
dicens, *Gloria eorum à partu & ab utero, & à
conceptu nascitur, quasi dicat, Gloriantur &
infelicitate, quod nobiles eos natura consti-
tuerit, & quod prima in orbem ingressio nobil-
itatis in eos iura contulerit. Idem propositu-
suis in Proverbijs docuit Salomon, *Gloria fili-
rum patres eorum, id est, filii audaciam & ani-
mos liggeant elatos nobilibus prodigie paten-
tibus. Hoc multoties Iudei gloriabatur, quod
Abrahæ, Isaac, ac Iacobi, veterum inquam il-
lorum Patriarcharum, qui omnis nobilitatis
mundi flos atque ornamentum fuere, essent
proles.**

E contra vero serui Dei ac veri discipuli in sola viri Iesu Christi hæc omnia vili pendunt, & hu-
mnanos hosce intutus velut inanias ac quis-
quias negligunt, & in sola virtute ornem
nobilitatem collocant. Hinc alios nullos esse
nobiles credunt, quam qui probitatem, virtu-
temque seellant, ac nullis se dequant virtus. S. &
nobilitatem virginem Celantiam edocuit Hiero-

Bess de Sanctis,

nymus, sic illam commonefaciens, *Sola apud Hieron. ad. Deum libertas est, non servire peccatis: summa Celantiam;* apud D. E. v. M. nobilitas est, clarum esse virtu-
tibus.

Idem quoque sentit magnus Chrysostomus sic in Matthæum scribens: *Ille clarius, ille Chrysostomus, in sublimis, ille nobilis, ille etunc integrum suum Matth.* nobilitatem paret, si dignetur servire virtus, & ab eo non superari, quasi dicere, non aliam esse mihi persuadeo nobilitatem, præter unam virtutem; & qui peccati mancipium se constitueret derretat, qui passionum indomitum impetus retundit, illum vere esse illustrem & inclytum censeo. Huiusmodi quid feribit & sanctus Bernardus ad summum Pontificem Eugenium: *Genus Apostolorum est non aliud. S. Bernar-
denobile, quam morum ingenuitate, & fides dux ad Eug.* fortitudine. id est, sola virtus ac vita sinceritas, non autem sanguis aut natura suam Apostolis nobilitatem attuleraunt.

Agnouerunt hoc & barbari, ethnici & insi-
deles. Hinc scitè Atheniensi cuidam patriæ il-
li vilitatem exprobanti, & Seycham, quasi bar-
barum & immiti cœlo natum probroso nun-
cupanti respondit Anacharsis, *Mibi probro Laertius.
patria est, sed tu patria* perinde ac si dicere, *Tamerisi genere & patria minimè sim nobilis,
sum tamen virtute; sed te, liet Atheniensis
sis, & natura te nobili loco nasci fuerit, vitta ac
vitæ improbitas plebeium ac triuialem con-
stituant. Hæc Diogenes Laertius.*

Iphicrates veterum illorum ducum facile
princeps, cuidam generis obliteritatem expro-
branti, ac futore illi patrem obijcenti non
minor verborum actimonia quam elegancia *Platarch.*
idem propè respondit, *Meum genus à meipso in Apoph.
initium sumit, tuum autem in te finit, ac quo-
dammodo sepelitur, quasi dicat; Primus itipi
ipse mea nobilitatem ac decus attruli, tu tuæ
futurus es probrum ac postremus. Hæc Plutar-
chus.*

Permitte me hoc etiam asserere, quod eadem
de te sentit Ouidius, liberè rei huius veritatem
asserens,

-- *Nec census, nec clarum nomen auorum.*

*Sed probitas magnos ingeniumq; facit. Virtus ho-
dicere vult, omnem locupletem ac numma-
minem no-
rum, virtute atque ingenio destitutum, ob-
bilitat, non
securi ac plebeij esse generis: at qui dotibus hisce diuitiae.*

K k k orna-

ornatus fuerit, tametsi inops, merito ut nobilissimum habendum.

Epobanus.

Rogatus olim apud Stobaeum Democritus, qua tandem in te hoc ipsum, quod dignitate in genefis dicimus, vera inquam nobilitas, considerer, sapienter admodum respondit, *In pecudibus nobilitas consistit in corpore, in hominibus vero in moribus animi candidus, & laudabilis.* Dicere quoque generis illustribus pro more habebat Solon, longe esse oratius, dulciorius, atque honestius virtute quam nobilitar, quam iam inde matri ab vetero hoc ornamentum effere, & nobilem stirpem & sanguinem continua parentum, aurorum, pro auorum & maiorum successione accipere.

Herodian.

Tradit Herodianus Maximum Imp. missus ad Senatum Romanum litteris haec inter cetera scriptisse, *Parum admodum prodest generis & corporis nobilitas, ubi vera deest animino bilitas, virtus scilicet arque probitas.* Ita se verissimè res habet; quid enim profuerit fructui, qualis qualis dénum is fuerit, è proceria, pulchia, & generosa arbore prodijis, si ipse vel puerus sit vel insipidus? vt non enim eodem è trunco, eadem radice rosas enasci cernimus, & spinas; sic etiam credendum est, ac recipia sa penumerò fieri videmus, eadem à familia alios prodire honestos & probos, alios vero sceleratos ac perditæ vitæ. Ita eodem Rebecca vtero, vt in Genesi legere est, gemini variae inter se indolis prodierunt, vnuus quidem vrsi instar hispidus, alter vero leuis ac glaber, hic electus Deoque carus, ille reprobatus, exolus & profanus.

Genes. 25.
S. Iudas ve-

ram nobili-

tatem in

Dei cultu

collocabat.

Peregrina hæc apophthegmata ac senten-

tias ethniconum è scriinis eductas idcirco hic

vnum coacerruare in locum volui, vt hinc vo-

bis manifestum fiat. Apostolum nostrum, ta-

meti sanguine & ortu nobilem, vrpote Messie

ac filii Dei cognatum ac consanguineum, non

hoc tamen nomine redditum est insolentio-

rem, non idcirco elatiōes induisse animos, sed

hinc occasionem sumplisse potius, eo se dei-.

ciendi profundius: vrpote cui exploratum es-.

ser, in sola nobilitatem virtute ac fido consta-

tique Dei obsequio consistere.

S. Iudas Do-

Accedit ad hanc generis magnitudinem, &

etor habit' splendorem, quod ceteros inter Apostolos Ju-

st. Ecclesiæ das noster insigni Ecclesiæ Doctoris meruerit

titulo decorari, atque vt talēm doctissimam scriptissimam epistolam, quæ & canonica habetur, & inter septem Epistolas Catholicas recensetur, magnoque ab vniuersa Ecclesia honore affectur, ac psalm recipitur. Cū ergo illi, teste Nicephoro, satis haudquam est, per vnuersam Iudæam, Galilæam, Arabiam, Sy-

riam ac Melopotamiam Euangeliū annun-
tiantē, scriptis tam fidem ac Religionem lit-
teris confirmare volu. t. verum se Iesu Christi
discipulum, verbo scilicet & scripto, sermone
& effectu, quæ duo de veti Pastoris & veti Ec-

clesie Doctoris essentia sunt, exhibendo.

Hinc Ioannis Herodiano carcere detenti discipulis, de Messiae venturi certitudine cum percontantibus mundi Redemptor ore suo dixit, *Euntes renuntiate Ioanni quæ audistis & Openit & vidistis; quæ audistis in prædicatione, quæ o-
pera vidisti & miraculis, eò quod è duobus gno'ca-
hise capitulo, doctrina nempe & operibus, prædicante
verus Docto Euangelicus agnoscit & possit &
debeat.*

Hinc & magni huius magistri exemplo apud Philippenses suos gloriatu Apostolus, ita se perpetuo vixisse & docuisse, vitam nempe prædicationi & queque adaptando, nihil ut diceret in cathedra, quod non suo recipiat tempore exequatur, ipsolque orat, horum ut reminiscerentur, & huiusmodi in rebus se imitantur, *Quæ audistis, inquit, & vidisti in me, hac agite, & Deus pacis erit vobiscum.* Petindit ac si velle dicere. Scitote sæpe me vobis pro posuisse, ieiunium vt seruareis, in oratione esetis assidui, castitatem coleretis, carnem hæc comprimeretis, inimicis ignoleretis, iniurias & equanimiter toleraretis, temptationibus ani-
mos resisteretis, aduersitatibus non cedetis,
aduersus mundum certaretis, bonis incumbe-
retis operibus, & penitentiam amplesteremini:
verum nihil vobis ipse dixi, nihil contulii,
quoniam id ipse primus recipia præfiterim, & vo-
bis in hoc exemplo præxuerim.

Hoc ipsum & discipulo suo Timotheo documentum dedit, hanc illi, postquam ipsum ad Ecclesiastice dignitatis culmen euerit, methodum præscribens, *Exemplum esto fidelium 1. Timo-*
thi in verbo, in conuersatione, id est, sic viue, itaq; Quonodo
te gere, nihil vt in verbis vel operibus occur-
re, nihil fideles offendat. Vt etiam hoc sensu, Apostolus
ita sapiens, discretus, & prudens cum tuis in monit-
vgibis.

verbis, tum rebus, tam in prædicatione quam
vitæ ratione esto, ut Dei serui hoc viso adifi-
centur, cernentesque opera tua verbis respon-
dere, ac per omnia conincidere, ut verum te ac
perficiunt Pastorem, ac siacerdotum Euangelij
ecclælasten agnoscant.

Profecto, qui non nisi verba sectantur, at
actiones negligunt; qui ore quidem concionato-
res sunt, at vita impostares, digni sunt, qui-
bus illud Anacharsidis Scythæ in Grecos scom-
ma accommodetur, ut refert Plutarchus, *Græci
verborum magni Philosophi, sed vita & mori-
bus lexissimi*. Non ineptè, quin imò merito
hoc ipsum omnibus Prædicatoribus oggeri
queat, qui in cathedra Philosophos & Orato-
res agunt, verbisque mellitis omnes in stupor-
tem rapiunt; sed foris & alibi ceu pueros se ge-
runt, nullamq; vita ac moribus constantiam
probatis aut disciplinæ præferunt.

Venit mihi hic in mente alterius sarcas-
mi a ioci acerbioris à Solone sapientè in eos-
dem Græcos contorti, quem in eodem lego
Plutarcho: *Vos semper pueri estis, senex autem
Græcorum nemo, velut si dicaret: si quis loquē-
tes vos audiat, magnos vos Philosophos,*
quodam Platones aut Aristoteles audire se
crederet; at si vita vestre normam propriis fue-
rit intuitus, meri essi pueri deprehendimini;
& vt pueri viuere, at paucissimos inter vos re-
petire est, qui senum, prudentum, cordatorum,
sapientum, bonumq; exemplum præferentium
rituē gerant. Id ipsum de potissima sæculi no-
sti concionatorum parte iudicium esto; sanè
si loquentes ipsos & in concione audias, cre-
das, nisi aliunde eos perspectos habeas, oracula
te audire, Hieronymos quodam, Augustinos,
Ambrosios, Chrysostomos, aut aliquem ex il-
lustribus illis veteris Ecclæsiæ Patribus: at si alio
in loco eos videoas, atque vita eis ipsorum ratione
propriis examinaris, infantes esse pueros de-
prehendes, meram in moribus ipsorum pue-
tiam, & nihil in actionibus aut conuersatione,
quod senem aut hominis sapientis gestus
vel mores sapiat, elucere.

Reflicant hac mihi omnia senes illos sto-
lidos ac fatuos, quos Ezechiel tergum scribit
altari obuertere, solem orientem recipuisse, &
adolescentium floridorum ac vegetorum tunc
flosculos auribus inferuisse. Equus enim abo-
minatio, ecquod probrum, imò quæ insania,

viros iam canitie albantes, iam pedem alte-
rum in Charontis habentes cymba, qui non nisi
vnicum Dei specieitate obsequium ac cultum, ad
alteram vitam anhelare, pietatem docere, sa-
pientæ exempla edere, alijq; ad vitam rectè
legiti meque instituendam exemplo præire de-
berent; tunc potissimum ineptire, insanias cō-
sectari, tergum & humeros pietati obuertere,
præ alijs dissolutioni studere, amores illicitos
prosequi, ad impudicitiam aspirare, vanitati
in lasciuia
bus voluptatibusque indulgere, iuenculum,
ac propè puerum agere. Maxima inquam hæc
est abominationis & dedecus probosissimum.
An nō id ipsum dici queat de tct veteribus an-
noscisq; Prælatis, Pastoribus, Episcopis, Prædi-
catoribus, ac sæculi nostri Doctoribus? qui, ta-
meti anni graues, canitie aut etiam caluitie
venerabiles, frontem rugosæ, oculos penè cæ-
cutientes, ac facti silicernia, ac scipione gressum
fulientes; adolescentulos tamen imitari ge-
stunt, sine villa sollicitudine in omni dissolu-
tione viuunt, quasi pueri forent; nec non sem-
per & omni in re tsum ac voluptatem non a-
liter captant, quām si in ætatis flore ac vere a-
gerent. Videoas eos veste eleganti ac splendida
indui, regi & epulari, omnigena indiscrimi-
natim contubernia ac symposia frequentare,
ybique insolenter ridere & iocari, mulierū fa-
miliaritates ac colloquia magna cum dissolu-
tione cōsectari, in gestibus & moribus aulicis
mos captere, deniq; in vniuersa vitæ ratione
omnibus offendiculo esse, an non hæc mere &
inaudite sunt abominationes?

Non ita vitam institut glotiosus Aposto-
lus noster Iudas, sed vt vir semper prudens, sa-
piens, & omnibus in rebus cordatus adeo se mo-
destè in Apostolatu suo gessit, omnes vt eū au-
dientes aut videntes vt verum Dei seruum ha-
buerint, ac qui vñicum illius spirabat anorē,
& animarum salutem. Habuit namq; duas illas
illustres dotes ad perfectionem magni alicuius
virū requiras, veritatem inquam doctrinæ
& integratatem vitæ, scientiam in concionan-
do, ac sanctitatem in recte debiteq; viuendo.

A leo vt, iuxta hanc Redemptoris apud D. Matth. 5.
Mattheum formulam, *Qui fecerit & docuerit,
hic magnus vocabitur in regno caelorum;* credencū
sit, gloriosum hunc Apostolum, qui vtrumque
scientiam nimittim & virtutem, vitâ probam
ac predicationem, quamdiu in hoc mundo vixit,

K k k 2 habuit

habuit, modò in altero inter maximos ac gloriosissimos sanctos recenserit.

Exhortatio Sic vobis persuadatis velim, sanctæ piæq; ad Prælatos animæ, & vt credatis, obsecro: quin etiam sancti & Pastores. Critatem vitamque horum duorum fratum simul & Apostolorum vobis proponentes, docetinat q; memoria recolentes, illos bene agendo sequi conemini; illorum sectemini vestigia, vos ipsos demittendo; illorum imitamini fidelitatem ac diligentiam, vos ipso ad Deum conuertendo; animositatem illorum memineritis, aduersa & tribulationes in hoc mundo patiendo. Vos autem Pastores & Prælati, qui Iesu Christi palecitis gregem, qui fidelium duces, religionis bases, Scripturæ interpres, & Ecclesiæ columnæ estis, oculos in primos illos Pontifices ac summos Sacerdotes coniicte; considerate ipsum in publicando Euangeliu solicitudinem, in Deo colendo zelum, in conuertendis peccatoribus charitatem, in mundo Euangeliu causa peragendo sudores ac labores, etiam in tot malorum tolerantia patientiam, ipsum denique in animarum salute procuranda generositatem, nullum vt periculum aut discrimen formidarent.

Ad Prædictatores.

Vos vero concionatores Euangelici contemplemini sanctos hos ac primos Ecclesiæ nostræ Doctores, & primos Spiritus sancti discipulos. Videte quomodo ac qua Euangeliu simplicitate annuntiarint, quo verbum Dei ardore promulgarint, qua crucis cultum modestia induixerint, qua de rebus sanctis sint humilitate locuti, qua Scripturas sacras fide exposuerint, qua mysteria reuerentia declarari, qua populorum capacitatì atque ingenio discretione se accommodarint, qua de rebus fidei sapientia egerint, & quo denique fructu ministerium suum exercuerint.

Ad populu.

Vos vero indotti & idiotæ, ac vulgus, cogitationes paulisper sustollite, à terra nonnihil vos subducite, atque mundo egredimini, & vobis ob oculos horum duorum Apostolorum vitam ponite, in tenebris vestris eos vt faces sequimini, vt Doctores in infânia, vt Prædictatores in incredulitate, in tempestate vt nauarchos, in erroribus vt conductores, in prælijs vt duces & antesignanos, in negotijs vt tutores, in infirmitate vt medicos, in litibus vt arbitrii, & omnibus in aduersis & tribulationibus, quam in vos ingruent, vt custodes ac propugna-

tores. Laudate quidem Dominum in sanctis eius, sed in primis in duobus hisce Apostolis ac Fratribus, illumq; laudando ipsorum admiramenti austeritatem, imitemini virtutes, patientiam ac pœnitentias æmulemini, illorum sectemini vestigia, illorum memineritis prædicationum, documenta nolite obliuisci, morisq; vestros vitæque emendationem ad ipsorum mores vitamq; componite.

Quam verò tu, o Deus ter maxime, verès admirabilis! Sed in duobus hisce sanctis tam profecto es laudabilis, quam in alio vñquam fuisse. Horum namque duorum velut intrepidorum quorundam ducum opera es vñs, ad regium crueis tuæ signum platiandum; ceu peritorum nauclerorum ac conductorum, ad Ecclesiæ tuæ cymbam permundi huius oceanum dirigidendas; ceu Philosophorum ac Theologorum, ad gentes erudiendas, & idololatrias Dœo lucrificandos; ceu interpretum profundorum, ad voluntates tuas aperiendas, & omnia tua mysteria cunctis terræ nationibus declaranda; ceu Secretariorum & Cancellarium, ad abolitiones, remissiones, gratias, indulgentias quorundam etiam delictorum omnigeno hominum generi concessas configandas; denique ceu Pastorum zelantium, sedulorum ac vigilantium, ad oves omnes luporum faucibus expositas, inque mundi huius deserto ac precipitijs errabundas ad ouile tuu reducendas. Summe Deus, cum duos hosce Apostolos tam longinquum suscipere iter video, Atabiam penetrare, Sytiām percurrere, Mesopotamiam peragere, aliasque prouincias periegas ingredi; videre inibi videtur duos illos magnos populi tui duces, Ioseph inquam & Caleb, ad regnum Chanaan idolatria infame explorandum profectos, quod legi tuæ ipsum subiecerent, & ad noininis ruitum tradidissent. S. Simon namque & Iudas veluti duo generosi & validi duces, has in fidei lumen prouincias exploratam abierant, tibi biq; easdem subiecerunt, in iisdem ignatos docendo, ad meliora peruitaces compellendo, peccatores conuertendo, & idola ac similia subvertendo. Nobis porro Dñs vñ clementissime gratiam concede, eorum tam bene imitandorum, tibi in hoc mundo seruendo, vt ad eorum etiam exemplum aliquando tecu in altero gloriose ac beati esse incitamus;

qui

quod nos Pa' er & Filius ac Paraclitus ille Spiritus producere dignentur. Amen.

IN FESTO OMNIVM SANCTORVM.

Partitio.

- I. De bonorum operum merito ac pretio.
- II. Quanta beatorum sit beatitudo.
- III. Qualis sit eadem.
- IV. De octo beatitudinibus generatim.
- V. De paupertate spiritus.
- VI. De mitibus & patientibus.

Gaudete & exultate, quia merces vestra copiosa est in cælis, Matth. 5.

FIGURA.

CVM fortissimus ille Hebræorum Princeps David arcem Sion, arte & natura inter ceteras Israhelis areas munitionem, numerosa militum corona circumquaes: cinxisset, & Iebuz, qui eidem inclusi oppugnabantur, acriter & strenue se defendenter: ut Principes Iuda & fortissimos Israel ad fortiter agendum ipsiusque arcis expugnationem maturandam incitaret, præmium, aere ac victoriæ & triumphum calcar omnibus fortiter agentibus, ac summos honores, veros virtutis & fortitudinis stimulos, proponuit. Equidem cum egregium hocce Dæuidis facinus animo reueluo accuratius, in eo ad oculum expressum videtur videor, quod Deum inter & hominem, quoad co'orium expugnationem quotidie transfigitur. Deus quippe, Dominus ille dominans, ac torus vniuersi imperator, vt nobis in obsidio arcis illius valdissima, totius inquam mundi valli ac vélut armamentarij, sed arcis, quæ non nisi à violentis & à strenue pugnantibus, teste Euangelista, expugnatur, queq; vñ tique à Diabolis, tartareis ille Iebuz ei, adiu quomodo prohibentibus, propugnatur, vi nobis inquam omnibus, qui natura milites eius sumus, atq; inter vanitas creaturas nobilissimi, animum adderet, quod fortiter & generose nos gereremus, & ad arcis huius expugnationem accingeremus,

Christiani nominis honorem ac dignitatem, qua ad agendum & ferendum fortia nos potissimum incitari patet. Sanctorum item omnium exemplum, eorumque gloriam & felicitatem, qua in cœlestibus habitaculis perfruuntur, hodie nobis velut rei præclare gestæ præmium ob oculos ponit, ac certantibus demonstrat. O præmium valoris & pretij infiniti! o mercedem incredibilem! Sed ö diem vere admirabilem, in quo tot victorum ac triumphantium solennis agitur memoria/diem, inquam, omnium dicrum ac solennitatum principem, in quo omnes nobis sancti uno simul tempore spectandi proponuntur. O diem iucundum ac festuum, qui eodem modulamine eademque voce Angelorum felicitatem, Patriarcharum fidem, Prophetarum zelum, Apostolorum miracula, Martyrum tolerantiam, Confessorum virtutes, Doctorum merita, Virginum castitatem, omniumque denique Beatorum ac cœlestium triumphos viseriasque decantat! Postremo diem sanctum, omnium nobis Sanctorum festiuitates sub una celebritate representantem! diem adhæc festum omnia simul anni festa in se complectentem! diem, qui non nisi coronas, sertas, aureolas, gloriam, beatitudinem, mercedem denique continebit! Quæ omnia vt pro dignitate vobis exponere queam. Auditores, Paracliti spiritus auxilium in primis innocandum est, cuiusque benedictio & gratia enixius postulanda glorijsa deinde coe: Regina, ac Sanctorum omnium Sancta ac Domina, Maria, veluti Patrona & Mediatrix adhibenda: quamobrem vñanimis communis eam prece, Angelica nempes salutatione, compellemus.

AVE MARIA.

Cum pleraque fidei Christianæ mysteria sacris nobis litteris tradita, & diuinis testimoniis consignata sint Auditores, tum nullum id iisdem litteris aut notiis, aut magis stabiliter est, quam iustorum pieque viuentium merces, & amplissima bonoru' operum hie olim factorum in cœlesti habitaculo remunerationis. Sextenta veroque è Testamento, quibus id effici queat, producere queam testimonia, vt in primis illa Apóstol verba: Qui redet unicuique secundum opera sua & Apud Domum

I.
Bonorum
operum
merces in
sacris litte-
ris eu-
den-
ter demon-
stratur.
Rom. 2.
Sap. 5.

Kkkk minum